

Viri financiranja so velik izziv?

Likvidnost podjetij na preizkušnji

Mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP) predstavljajo pomemben del slovenskega gospodarstva. Eden večjih izzivov, s katerim se soočajo so viri financiranja. Ti so bili glavna vsebina prvega dne 9. mednarodne konference z naslovom »Zagrabimo priložnost«, ki je v organizaciji Podjetniško trgovske zbornice (PTZ) potekala danes v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem.

»Pandemija covid-19 je v letu 2020 povzročila pomemben gospodarski šok in najmočnejše vplivala prav na MSP,« je v uvodnem govoru poudaril Trivo Krempl, podpredsednik UO PTZ. *»Dolgotrajne prekinitve poslovanja, minimalno povpraševanje in prekinitve v vrednostni verigi so ustvarili pomembne operativne in finančne pritiske ter ogrozili obstoj mnogih delujočih podjetij in podjetnikov, dodaten pritisk pa dodajajo vojna v Ukrajini, inflacija, bikovska rast cen energentov in surovin ter nestabilnost finančnih trgov.«*

Vsi ti dejavniki pripeljejo do še večjih likvidnostnih izzivov, ti pa pomembno vplivajo tudi na osredotočenost v razvoj. Kljub osredotočenosti politike, da podjetja postanejo bolj zelena in digitalno usmerjena je to ob omejeni finančni podpori, zamudah plačil in slabši dostopnosti do virov lahko ogroženo. V letu 2020 je bil zabeležen edinstven padec na področju leasinga, zakupa ter faktoringa.

Krempl je še izpostavil, da je pandemija sicer pospešila digitalizacijo, kriza pa jasno pokazala njen pomen, a mnoga mikro in mala podjetja digitalizacije ne štejejo za bistven element poslovanja. Prav tako je položaj žensk v digitalnem svetu slabši, saj le-te dobijo manj sredstev za raziskave kot njihovi kolegi. *»Digitalizacija lahko pripomore k enakosti spolov zaradi lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja. V inovacijskem ekosistemu 4PDIH v sodelovanju s partnerji ponujajo veliko priložnosti za pridobivanje digitalnih kompetenc, še posebno za ženske, saj želijo zmanjšati digitalno vrzel za ženske, ki je nastala v Sloveniji,«* je spodbudno zaključil.

99 odstotkov vseh gospodarskih subjektov v Sloveniji je mikro, malih in srednje velikih, predstavljajo pa 64 odstotkov dodane vrednosti. Mitja Gorenšček, izvršni direktor GZS je zbranim predstavil nekaj aktualnih javnih razpisov iz naslova načrta za okrevanje in odpornost.

V začetku marca so bili objavljeni kar štiri razpisi; in sicer RRI razpis Spirita, v vrednosti 44 milijonov evrov, razpisa za male in velike investicije na problemskih in obmejnih območjih v skupni vrednosti 50 milijonov evrov, ki ju izvajata SPS in Spirit, ter Spodbude za zagon inovativnih podjetij v letu 2022 v vrednosti 2,16 milijona evrov.

V mesecu aprilu pa sta bila objavljena še razpisa za večje projekte, in sicer Javni razpis za digitalno preobrazbo gospodarstva v vrednosti 44 milijonov evrov, ki ga izvaja MGRT, ter Javni razpis za spodbujanje velikih investicij za večjo produktivnost in konkurenčnost v vrednosti 88,5 milijonov evrov, ki ga prav tako izvaja Spirit.

Gorenšek pozdravlja objavo razpisov in dodaja: *»Razvojno usmerjena podjetja so na podporne ukrepe dolgo čakala in so pripravljena na koriščenje. Hkrati potrebujejo celovito storitev poglobljenega informiranja, svetovanja in izobraževanja.«*

S tem namenom so na GZS oblikovali posebno delovno skupino in strateški dokument Horizont prihodnosti, ki vključuje zavezujoče cilje in praktične ukrepe za pospešen in uspešen razvojni preboj slovenskega gospodarstva.

»Preteklo poslovno leto je za slovensko gospodarstvo zaključilo izjemno uspešno. Po oceni Statističnega urada RS je gospodarska rast znašala 8,1 odstotka, torej bistveno več kot je rast v EU-27 (5,2 %).« GZS, ki intenzivno sodeluje pri pripravi protikoronskih zakonodajnih ukrepov, zdaj izpostavlja potrebo po ukrepih, s katerimi bi omilili breme bikovskega dviga cen energentov in posledic, ki jih ta prinaša za celotno gospodarstvo.

»Čas je, da se aktivno usmerimo v bolj odporen jutri, da krepimo področja, ki nas bodo še naprej delala konkurenčne,« je dejal podpredsednik vlade Republike Slovenije in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek. *»Podjetniki se od drugih ljudi v največji meri razlikujejo ravno v tem, kako reagirajo na okoliščine in izzive v svojem okolju – teh ne vidijo kot ovire, saj jih znajo izkoristiti sebi v prid.«*

Povedal je, da je vlada v okviru protikoronskih paketov gospodarstvu namenila kar 2,3 milijarde evrov ter dodal, da je ob tem Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo preko razpisov z dobro milijardo sredstev podjetja spodbujalo k prilagoditvam na nove izzive. *»Sedaj je čas za okrevanje,«* je poudaril in napovedal, da si v okviru tega lahko že letos naše gospodarstvo obeta več kot 935 milijonov evrov nepovratnih in povratnih sredstev za povečanje produktivnosti in dodane vrednosti na zaposlenega. *»Zaradi dela mikro, malih in srednjih podjetij živimo v socialni državi, zato lahko delujeta naše zdravstvo in šolstvo. Slovenija je močna toliko, kot je močno njeno gospodarstvo,«* je zaključil minister.

Zbrane je nagovorili tudi predstavnik združenja klubov poslovnih angelov Jan Debets in povedal, da je angelsko vlaganje najpomembnejši vir lastniških naložb v zgodnjih fazah startupov. Cilji Business Angels Europe so predvsem ozaveščanje in izobraževanje, v

zadnjem času pa želijo povečati vključevanje žensk. V ta namen deluje WEGate, pobuda, ki jo financira program Evropske komisije COSME, s ciljem zmanjševanja ovir za podjetnice, tudi na področju pridobivanja finančnih sredstev. Zaključil je: *»Če želimo več in boljše podjetnike, potrebujemo bolj usposobljene in raznolike vlagatelje, tudi ženske.«*

Na 9. konferenci MSP 2022, Zgrabimo priložnost so podelili tudi priznanje za odličnost v poslovanju – Pomladni veter. Priznanje Pomladni veter se podeli ustanovi, organizaciji, družbi ali posamezniku, ki je po mnenju članov GZS, sekcij in zbornic znotraj GZS, največ prispeval k spodbujanju podjetništva in zdravega podjetniškega okolja v Sloveniji. Priznanje lahko prejmejo posamezniki, podjetniki ter druge osebe javnega in zasebnega prava, kot so podjetniški inkubatorji, tehnološki parki, javne agencije ali lokalne skupnosti. Letošnji prejemnik je podjetje Katapult d.o.o. iz Trbovelj. Podjetje Katapult je s svojimi izobraževalnimi vsebinami bistveno doprineslo k pospeševanju podjetništva v slovenskem prostoru in tudi izven naših meja. S svojim coworkingom in povezovanjem podjetij ustvarjajo pozitivno podjetniško klimo in oblikujejo prijazno podjetniško okolje. Z različnimi povezovanji v startup ekosistemu promovirajo dobre podjetniške prakse in podjetjem pomagajo pri realizaciji njihovih poslovnih idej.

Dopoldanski del konference zgrabimo priložnost se je zaključil z okroglo mizo o izzivih financiranja za MSP, katere zaključek je bil, da se letos pričakuje izboljšanje dostopnosti do virov financiranja.

Podjetja imajo dovolj virov financiranja zaradi boljše gospodarske situacije, ugodnih virov ponudnikov in državnih pomoči. Dostopnost do financiranja je poleg plačilne nediscipline najmanj omejujoč dejavnik poslovanja podjetij. V 2021 so MSP povečali uporabo notranjih virov financiranja in zmanjšali uporabo zunanjih. 91 % MSP pa je ocenilo, da namerava investirati v naslednjih treh letih.

Dodatne informacije:

Urška Ambrož, Sidera, komunikacijska agencija, urska@sidera.si, 031 777 790
Viktorija Kovač, Podjetniško trgovska zbornica, ptz@gzs.si, 01 58 98 517